

UCHWAŁA NR XXII/128/2026
RADY GMINY W BORKOWICACH

z dnia 30 kwietnia 2026 r.

w sprawie wniosku dotyczącego utworzenia Parku Krajobrazowego „Park Krajobrazowy Borkowice”.

Na podstawie art. 16 ust. 4d ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.), Rada Gminy Borkowice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się wniosek w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego „Park Krajobrazowy Borkowice” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Borkowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Mirosław Długosz

Załącznik do Uchwały Nr XXII/128/2026
z dnia 30 kwietnia 2026 r.
Rady Gminy Borkowice

Borkowice, dnia.....

Rada Gminy Borkowice
ul. Ks. J. Wiśniewskiego 42,
26-422 Borkowice

Zarząd Województwa Mazowieckiego
Urząd Marszałkowski Województwa
Mazowieckiego w Warszawie
Departament Środowiska
ul. Jagiellońska 26
03-719 Warszawa

WNIOSEK

w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego „Park Krajobrazowy Borkowice”

Działając na podstawie art. 16 ust. 4d ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.), **Rada Gminy Borkowice** wnosi o utworzenie Parku Krajobrazowego pod nazwą „**Park Krajobrazowy Borkowice**”.

Wnioskodawcy postulują objęcie ochroną obszaru położonego na terenie Gminy Borkowice, wskazanego na załączniku graficznym do niniejszego wniosku. W ocenie Rady Gminy teren ten spełnia przesłanki do ustanowienia parku krajobrazowego ze względu na wyjątkowe walory przyrodnicze, krajobrazowe, geologiczne, kulturowe i historyczne.

Na obszarze tym występują cenne siedliska leśne, obszary o wysokiej bioróżnorodności, naturalne ekosystemy oraz elementy krajobrazu kulturowego o istotnym znaczeniu dla lokalnej tożsamości. Szczególną wartość przedstawia odkryte na terenie gminy **miejsce paleontologiczne**, gdzie ujawniono jedno z najlepiej zachowanych w Polsce i Europie tropów dinozaurów pochodzących z wczesnej jury. Tropów tych jest wiele, są one wyjątkowo dobrze zachowane i reprezentują ślady różnych gatunków dinozaurów. Znajdźiska te posiadają ogromne znaczenie naukowe, edukacyjne i kulturowe, a ich ochrona jest ważnym interesem publicznym. Na obszarze planowanego parku znajdują się cenne zabytki architektury i pomniki przyrody. Udokumentowanie historii tego obszaru sięga czasów sprzed naszej ery.

Utworzenie parku krajobrazowego pozwoli na kompleksową ochronę zarówno walorów przyrodniczych, krajobrazowych i historycznych tego obszaru, jak i unikatowych tropów dinozaurów oraz ich geologicznego kontekstu. Jednocześnie przyczyni się do uporządkowania działań w zakresie edukacji przyrodniczej, rozwoju turystyki zrównoważonej oraz prowadzenia badań naukowych.

Park krajobrazowy, w przeciwieństwie do obszaru nieobjętego formą ochrony, umożliwia m.in.:

- a) ustanowienie planu ochrony, który określa sposób postępowania na obszarze objętym tą formą ochrony przyrody; ustalenia planu ochrony mają bezpośrednie przełożenie na ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalanych przez gminy na terenie parku;
- b) działanie właściwej jednostki organizacyjnej województwa odpowiedzialnej za parki krajobrazowe, co pozwala na zwiększenie intensywności działań ochronnych prowadzonych na terenie chronionym oraz wspiera funkcje edukacyjne i rekreacyjne, a także animuje społeczność lokalną do poznawania walorów przyrodniczych;
- c) rozwój funkcji edukacyjnej, rekreacyjnej i naukowej w sposób zgodny z zasadami ochrony przyrody.

Wprowadzenie parku krajobrazowego nie powoduje automatycznych ograniczeń zabudowy nieruchomości ani korzystania z terenów objętych ochroną. Ewentualne ograniczenia mogą dotyczyć jedynie przedsięwzięć, które znacząco oddziaływałyby na środowisko lub byłyby uciążliwe dla przyrody. Wszystkie zmiany planistyczne będą mogły być wprowadzane wyłącznie w trybie procedur wynikających z obowiązujących przepisów.

W związku z powyższym, Rada Gminy Borkowice wnosi o ustanowienie Parku Krajobrazowego „Park Krajobrazowy Borkowice” na obszarze wskazanym w załączniku nr 1 do wniosku. Planowany obszar Parku Krajobrazowego Borkowice jest obecnie częścią Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy przysusko-szydłowieckie. Jego granice określa załącznik nr 2 do uchwały nr 33/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 marca 2019 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Mirosław Długosz

Uzasadnienie

Przedmiotowy projekt uchwały ma na celu zainicjowanie procedury zmierzającej do utworzenia nowego Parku Krajobrazowego - „Park Krajobrazowy Borkowice”. Przepisy ustawy o ochronie przyrody przewidują, że uchwała Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie utworzenia parku krajobrazowego może zostać uchwalona wyłącznie na wniosek jednostki samorządu terytorialnego. Podjęcie uchwały przez Radę Gminy Borkowice jest zatem warunkiem koniecznym do formalnego wszczęcia postępowania w tej sprawie.

Park krajobrazowy, jako jedna z form ochrony przyrody, ustanawiany jest na terenach wyróżniających się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi lub historycznymi. Obszar planowany do objęcia ochroną spełnia te przesłanki w sposób szczególny, gdyż charakteryzuje się wysoką bioróżnorodnością, naturalnymi ekosystemami leśnymi oraz istotnymi elementami lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego. Planowany obszar Parku Krajobrazowego Borkowic jest obecnie częścią Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy przysusko-szydłowieckie (załącznik nr 2 do uchwały nr 33/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 marca 2019 r.)

Szczególne znaczenie ma położone na terenie gminy Borkowice miejsce paleontologiczne, na którym w 2021 r. odkryto jedno z najcenniejszych w Polsce i Europie tropy dinozaurów pochodzących z wczesnej jury. Odkrycia te posiadają wyjątkową wartość naukową, edukacyjną i kulturową. Na odsłoniętych powierzchniach ujawniono liczne i doskonale zachowane ślady różnych gatunków dinozaurów – zarówno małych teropodów, jak i większych form roślinożernych. Co istotne, zachowały się także rzadkie ślady zachowań, takie jak zmiany kierunku ruchu czy ślady interakcji między osobnikami. Obszar ten umożliwia szczegółowe badania geologiczne i paleontologiczne dotyczące paleosiedlisk oraz procesów sedymentacyjnych sprzed około 200 milionów lat. Z uwagi na unikatowość i doskonały stan zachowania śladów, miejsce to uznawane jest za jedno z najcenniejszych paleontologicznie w Europie.

Utworzenie Parku Krajobrazowego „Park Krajobrazowy Borkowice” pozwoli na kompleksową i trwałą ochronę zarówno tropów dinozaurów, jak i ich geologicznego oraz przyrodniczego kontekstu. Ponadto ustanowienie parku stworzy podstawy do rozwoju infrastruktury edukacyjnej, popularyzacji wiedzy przyrodniczej i geologicznej oraz prowadzenia turystyki w sposób zrównoważony, bezpieczny i zgodny z zasadami ochrony georóżnorodności.

Nadanie obszarowi statusu parku krajobrazowego przyczyni się również do zwiększenia rozpoznawalności Gminy Borkowice, podniesienia rangi lokalnych walorów przyrodniczych i kulturowych oraz wzmocnienia działań prośrodowiskowych podejmowanych na tym terenie. Jednocześnie uchwalenie niniejszego projektu nie powoduje bezpośrednich skutków prawnych dla mieszkańców – projekt pełni funkcję inicjatywną i otwiera drogę do przeprowadzenia dalszych prac analitycznych i formalnych przez właściwe organy administracji.

Biorąc pod uwagę wyjątkowe wartości przyrodnicze, krajobrazowe, historyczne, geologiczne i kulturowe obszaru, jak również znaczenie odkryć paleontologicznych dla nauki, edukacji i promocji regionu, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

**Przewodniczący
Rady Mirosław Długosz**

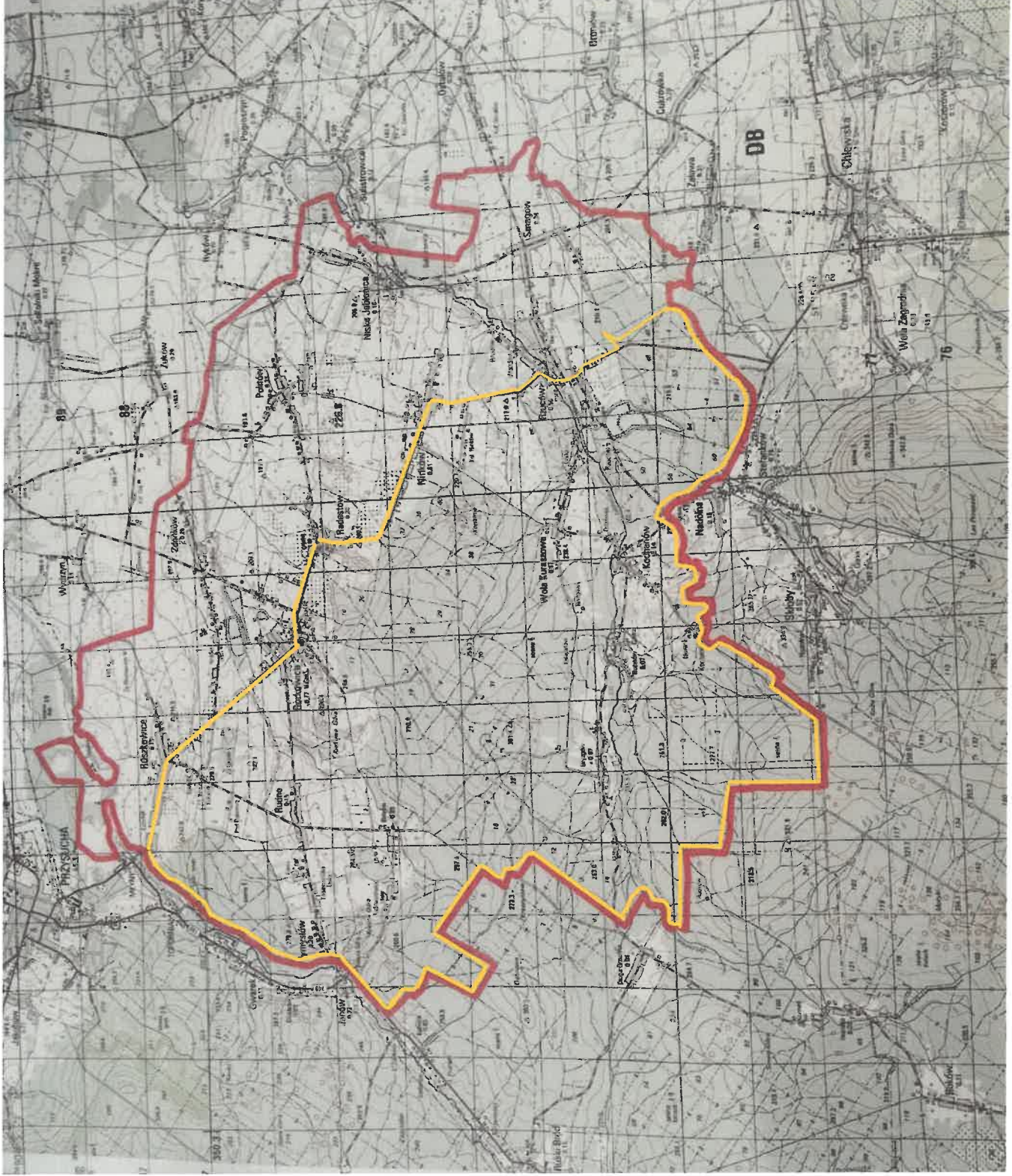
Załącznik do wniosku o utworzenie
parku krajobrazowego Borkowice

Legenda

- granice gminy
Borkowice

- granica obszaru
parku krajobrazowego
Borkowice

PRZEWODNICZĄCY RADY

Mirosław Drugosz

